

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon 1892. augusztus 3-án

SZABÓ KÁROLY esperes és RITOÓK ZSIGMOND egyházmegyei
gondnok kettős elnöklete mellett tartott

községi ülésének

JEGYZŐKÖNYVE.

—
KIADTA :

AZ EGYHÁZMEGYE.

—
NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT A „SZIGLIGETI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”-nál.

1892.

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon 1892. augusztus 3-án

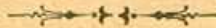
SZABÓ KÁROLY esperes és RITOÓK ZSIGMOND egyházmegyei
gondnok kettős elnöklete mellett tartott

községgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD,
NYOMATOTT A „SZIGLIGETI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”-nál.
1892.

*A bihari evang. reform. egyházmegye Nagyváradon
1892. augusztus 3-án tartott közgyűlésének*

jegyzőkönyve.

Jelenvoltak:

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond
gondnok kettős elnöklete mellett:

Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Szigeti Elek, Nádudvari Lajos ugyis mint közigazgatási pénztárnok egyházi -- Kiss Elek, Hegyesi Márton, Miskolczy Árpád világi tanácsbírák; Dr Fazekas Imre ügyész; Sulyok István levéltárnok; Kocsis József gyámoldai pénztárnok; Eszenyi Sándor könyvtárnok; Dr Miskolczy Ferencz világi, Csák Máté és Zsigmond Ferencz egyházi jegyzők.

Lelkészek:

Hegedüs Ferencz k.-jenői; Bódog János k.-marjai; Nánásy Imre m.-telkii; Léway Mihály j.-hodosi; Bélteki Géza nyüvedi; Surányi Lajos szalárdi; Rigó Lajos bihari; Doma Gyula fugyii, Nagy Sándor váncsodi; Major Gyula pelbárthidai; Veres Imre p.-tamásii; Bugyi Sándor püspökii; Bögös Lajos csökmői; Bedő Károly csatári; Háger Miklós darvasi lelkészek; Tóth Albert bihari; Tóth József váradi; Holkó József n.-kerekii s. lelkészek; Karácsony Imre k.-n.-révi missiói és Kágyi Lajos nváradai lelkészek.

Tanítók:

Juhász Lajos n.-váradai énekvezér, Kovács Gábor m.-keresztesi, Engi Ferencz ártándi, Rád László örvendi, Szabó Gyula m.-telkii tanítók stb.

Képviselők:

Nagy Lajos pelbárhidai; Kádár Mihály m.-keresztesi; id. Kis István k.-szántói; Mersán Elek n.-kerekii gondnokok; Nagy Ferencz m.-telkii; Máthé Lajos n.-váradi; Jakab Károly és ifj. Bódis Gábor p.-ujlaki presbiterek.

Ezeken kívül számos hallgató.

56. szám. Esperes Istenhez emelt buzgó imádság után azon alkalomból, hogy egyházmegyénk osztatlan tiszteletét bíró gondnoka a nagyváradi kir. ítélő tábla elnökéül neveztetett ki — tolmácsolva a közgyűlés őszinte örömét

a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

57. szám. A beadott megbízó levelek megvizsgáltatván

az azok alapján megjelent képviselők igazoltakul jelentetnek ki.

58. szám. Papszász Károly világi tanácsbíró halasztást nem tűrő — magán ügyei miatt e közgyűlésről elmaradását esperes által tudomásul vétetni kéri,

a közgyűlés a távolmaradást tudomásul veszi.

59. szám. Olvastatott az esperes időszaki jelentése, a mint következik:

„Nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlés !

I. A legközelebb f. évi ápril hó 28-án tartott közgyűlésünk óta — örömmel jelentem — sem a lelkészi karban, sem a tanítói testületben nem történt halálozás. Változás is csak négy esetben történt, u m.

1. Május 24-én Vári János k.-n.-révi volt lelkészszel az őt hivatalától elmozdító ítélet az egyházkerületi bíróság megerősítésével közöltetvén: lelkészi hivatalát elhagyta.

2. Május 24-én Karácsony Imre k.-n.-révi id. missioi körlelkész, k.-n.-révi időközi lelkészszé kinevezetett.

3. Május 25-én Baka Antal bojti ideiglenes leány-

tanító, minthogy a tanítói oklevelet 1889. január 20-tól mindez ideig meg nem szerezte, hivatalából véglegesen elbocsáttatott.

4. Julius 27-én Kálmán Béla váncsodi volt s. lelkész és id. leánytanítónak — a n.-szalontai egyhme-gyébe Kis-Peregre távozván — elbocsátó bizcnyitvány adatott.

II. A főtiszteletű püspöki hivatal intézvényeire, segélyküldeményeire a megfelelő eljárást késedelem nélkül megtettem.

III. A f. évi május 6-án dühöngött viharból egy száraz villám a darvasi tornyot s templomot megrongálta, de a május 26-ikáról kelt lelkészi jelentés szerint a Fonciére pesti biztosító társulattól nyert 73 frtból templom és torony — a mint az egyházlátogatás alkalmával meggyőződést szereztem arról — egészen kijavítottatott.

IV. Az egyházlátogatás június 10-től 25-ig egyidejűleg három küldöttség által három körben fogantatosítottatott.

A berettyóvölgy-hegyközi körben Biró János és Csillag Lajos tanácsbírák, a körösvölgyi körben Szemes László tanácsbíró és Csák Máté e. m. jegyző; a sárréti körben esperes és Nádudvari Lajos tanácsbíró jártak el. A fáradalmas munkát odaadással és eredményesen végzett n. t. urak fogadják őszinte köszönetemet!

Az egyházakban általában béke van: csak Csátáron és P.-Ujlakon dúl egyenetlenség; előbbi helyen a lelkész és két tanító között évek óta folyamatban levő perlekedés — az utóbbi helyen pedig több presbyter és egyháztag által az élemedett lelkész ellen emelt panaszok folytán. Mindkét peres ügy az egyh. m. bíróság ma délután tartandó ülésében fog tárgyalatni.

Egyházaink nagy többsége azonban, hála Istennek! a békés előhaladás útján mind erkölcsi, mind szellemi, mind anyagi tekintetben elég szép előmenetelt tesz s bizonyítékául szolgál annak, hogy az intézők — lelkészek és presbiterek — kötelességeiket buzgósággal, odaadással és hiven teljesítik.

A templomba járók és urvacsorával élők száma növekedőben van s habár a kitérték száma K.-N.-Réven és P.-Ujlakon — mindkét helyen 15—15 lélek — feltűnően sok, sőt a nazarenusok sem kevesbednek, minthogy általában inkább a tudatlan és vagyontalan egyháztagek csábíttatnak el a lélekvásárlók és vallásos rajongók alattomos munkája által — nagyobb veszélytől félni nem lehet; csak a lelkipásztori gond szorgalmas és tapintatos gyakorlása költse fel és tartsa ébren a szunnyadókat, nyújtson segélyt a gyengéknek s emelje fel az erőtlenekeket.

Egyházaink a soknemű gazdasági bajok, elemi csapások és még több nemű terhes adók súlya alatt is az anyagi előhaladásnak több szép példáját mutatják fel: Csökmön 19 ezer forinttal új templom építtetett, új iskolatelek vétetett; N.-Szántón 3 ezer forintnál többbe kerülő csinos torony készült s a templom kijavíttatott; B.-Szentmártonban 800 frt közalap kölcsön segélylyel 200 frtot meghaladó költséggel iskola emeltetett; Nagyváradon a lelkész lak egy új szobával pótoltatott; és még 17 egyházban majd 6 ezer forint fordíttatott épületek javítására.

Több egyház erős akarattal törekszik adósságai letörlesztésére. N.-Kereki a múlt év folyamán 2909 frt régi adósságot fizetett ki. Váncsod adóssága törlesztésére, nagy mérvű hátralékait felsőbb hatósági segélylyel hajtattja be. — Egyházmegyénk életének részletesebb adatai:

I. Népmozgalmi adatok:

a) Anyaegyház van 42; b) leányegyház 1; c) fiókegyház 116; d) rendes lelkész van 43; e) segédlelkész 5; f) vallástanár 1; g) lelkek száma az anyaegyházakban fi 23715, nő 23871, együtt 47586; a fiókegyházakban: fi 688, nő 609, együtt 1297 lelkek száma az anya- és fiókegyházakban összesen 48883; több az előbbi évinél (48227) 656-tal

h) Szülöttek száma: törvényesen fi: 1040, nő 948, együtt 1988; több az előző évinél (1887) 101-el. Törvénytelen fi 130, nő 125, együtt 255; kevesebb az előző évinél (274) 19-el. — Halvaszületett

fi 43, nő 38, együtt 81; több az előző évinél (78) 3-mal. — A szülöttek összes száma 2213; a lélekszámnak 4.64 %-a (a mult évben 4.97 % volt). — A törvénytelenül szülöttek a törvényesen szülötteknek 12.7 %-át teszik (a mult évben 14.5 % volt). — A halva szülöttek az összes szülötteknek 3.66 %-át teszik (a mult évben 3.48 % volt). — A törvénytelen szülöttek legnagyobb %-a van Nagyváradon 28.10 és Pelbárthidán 16.66 %. Törvénytelen születés nem volt Fugyiban, M.-Kakucson, M.-Telkiben és Pósalakán. A szülöttek legnagyobb százaléka van Lessen 23.27 és F.-Vásárhelyen 9.09. — A szülöttek legkisebb százaléka van K.-Szántón 2.95 és Zsákán 3.96 %. — *i*) Meghaltak fi 910, nő 956, együtt 1866, több a mult évinél (1727) 139-el. — A meghaltak száma a népességnek 3.92 %-a (a mult évben 2.60 %) — Öngyilkos fi 8, nő 4, együtt 12; kevesebb a mult évinél (14) 2-vel. — Halottak legnagyobb %-a van Lessen 18.96 % és Fugyiban 5.84 %; legkisebb %-a van M.-Kakucson 1.53 és H.-K.-Kovácsiban 1.88 %. *k*) Házasultak tisztán 395, vegyesen 60, együtt 455 pár, több a mult évinél (418) 37-tel. — Házasult a lélekszámnak 0.95 %-a (a mult évben 0.88 %). A vegyes házások a házasultaknak 12.99 %-a (a mult évben 15.08). *l*) Áttértek fi 80, nő 15, együtt 35 (a mult évben 21). *m*) Kitértek fi 16, nő 32, együtt 48 (a mult évben 25) — Több a kitértek száma az áttértekénél 13-mal.

n) Tankötelesek 6—12 évig fi 2974, nő 2746, együtt 5720 (a mult évben 5722). Tankötelesek a népességnek 12.20 %-a (a mult évben 12.19). Iskolába járók fi 2836, nő 2605, együtt 5431. Iskolába járók a tanköteleseknek 94.94 %-a (a mult évben 95.69). Iskolát a tanköteles évek előtt elhagyottak fi 65, nő 79, együtt 144; (a mult évben 117); az iskolát a tanköteles évek előtt elhagyottak az összes tanköteleseknek 2.51 %-a (a mult évben 2.04).

Iskolátlanok fi 74, nő 64, együtt 138 (a mult évben 129). Az iskolázatlanok a tanköteleseknek 2.41 % (a mult évben 2.20).

Iskolakötelesek legnagyobb %-a van K.-Szántón 18.75 és M.-Telkiben 17.14. Legkisebb %-a N.-Vára-

den 6·91 és Szalárdon 9·38 % — Iskolába járók 100 %-a van Ártánd, Bojt, Darvas, Száldobágy, M.-Keresztes, M.-Telegd, N.-Kereki, N.-Szántó, N.-Várad, Nyüved, Örvend, P.-Tamási, Pelbárhida, Pósalaka, P.-Told és P.-Ujlak iskoláiban: legkisebb %-a van Lessen 69·36 és H.-K.-Pályiban 67·12.

o) Tankötelesek 13—15 évig fi 793, nő 883, együtt 1856 (mult évben 1837). Tankötelesek a népességnek 3·90 %-a (a mult évben 3·69).

Iskolába jár fi 619, nő 500, együtt 1127 (mult évben 1176). Iskolába jár a tanköteleseknek 60·72 %-a (a mult évben 64·02). Iskolába nem jár fi 308, nő 307, együtt 615 (mult évben 661). Iskolába nem jár a tanköteleseknek 32·8 %-a (mult évben 36·03). Ismétlő iskola nincs 13 egyházban.

p) Konfirmáltak fi 395, nő 452, együtt 847. Konfirmáltak a népességnek 1·77 %-a (mult évben 1·52). Konfirmáltak a 13—15-ig tanköteleseknek 45·56 % (mult évben 52·40).

A lelkek száma összesen az anyaegyházakban több az 1891. évinél 583-al.

A fiókegyházakban több 73-al.

A szülöttek száma összesen több 101-el,

A meghaltak száma több 139-el

A házasultak száma több 37-el.

Az áttértek száma több 23-al.

A kitértek száma több 23-al.

A 6—12 évig tankötelesek száma kevesebb 2-vel.

Az iskolába járók száma kevesebb 44-el.

A 13—15-ig tankötelesek száma több 19-el.

Iskolába járók száma kevesebb 49-el.

Konfirmáltak száma több 119-el.

II. Az egyházak rendezettsége.

a) Az istenitisztelet vasárnapokon kiszolgáltató mind a 42 egyházban, hétköznapon 35 egyházban; kátémagyarázat tartatott vasárnap délután 37 egyházban; biblia-magyarázat az adventi napokban 39 egyházban.

b) Az istenitiszteleten szép számmal vettek részt

27 egyházban, közép számmal 14 és csekély számmal 1 egyházban.

c) Az uivacsorában szép számmal részesültek 24, közép számmal 18 egyházban.

d) A konfirmatio megtartatott a rendes időben 40 egyházban; nem tartatott meg növendékek hiányában Fugyi-Vásárhelyen és Lessen.

e) Visszas házas volt 90 pár; ezek közül eredménynyel békéltetve 60 pár.

f) Vadházasok voltak 182-en; csak 6 vadházaspár kelt össze törvényesen.

g) Szegényalap van 28 egyházban, nincs 14 egyházban.

h) Az egyházi ügyek előbbvitelére történtek újabb intézkedések 27 egyházban, nem történtek 15 egyházban.

i) Anyakönyvek s másnemű jegyzőkönyvek rendben találtattak 38 egyházban; nem találtattak 4 egyházban.

k) Telekkönyvezetlen ingatlan nincs 32 egyházban, van 10 egyházban. A belhivatalnokok földjei szabályszerűen használtatnak minden egyházban.

l) Az egyháztanács teljes 39 egyházban, nem teljes 3 egyházban.

m) Az egyháztanács végzései végrehajtatnak 39 egyházban, nem 3 egyházban.

n) Az egyházak jövedelmei befolynak 32 egyházban, nem folynak be 10 egyházban.

o) A belhivatalnokok kielégítettnek 34 egyházban, nem: 8 egyházban.

p) Az egyházi adóban beszolgáltatott termények minősége jó 13, közepszerű 22 és rossz 1 egyházban Lessen; terményadó nincs 6 egyházban.

q) A terményadót bizonyos helyre felhordják az egyháztagok 7 egyházban. Súly szerint fizetnek 6 egyházban, u. m. Bojton, Csökmön, Darvason, Furtán, Toldon és Zsákán. Házanként szedik a gondnokok vagy egyházfiak 30 egyházban.

III. Az egyházak anyagi helyzete.

a) A gondnoki számadások minden egyházban megvizsgáltattak; a gondnoki bevételek összege 67891 frt 73 kr; kiadása 56,218 frt 10 kr; maradványa 11,683 frt 63 kr. Tulkiadás egyedül K.-Jenőben történt 10 frt 61 krban, a valódi maradvány tehát 11,663 frt 2 kr.

b) Tőkepénze és alapítványa van 28 egyháznak 34,157 frt 9 krrel.

c) Adóssága van 22 egyháznak 87,817 frt 23 krrel; tehát az adósság több 53,660 frt 14 krrel, ebből 51,000 frt a n.-várad i egyház convertált adóssága.

d) Hátrálékok nagyobb mérvben vannak: H.-K.-Ujlakon tanítói nyugdíj 60 frt. Lelkészek járandósága 8 egyházban, termény 25 $\frac{1}{2}$ köből, pénz 81 frt 20 kr. Tanítók járandósága 8 egyházban, termény 17 $\frac{1}{2}$ köből, pénz 44 frt 60 kr. Tandíj 11 egyházban, termény 62 $\frac{1}{2}$ köből, pénz 392 frt.

e) Takarékmagtár van 31 egyházban, 2297 köből buza és 89 köből árpa terménynyel s 3193 frt 80 kr. készpénz készlettel.

f) Perselypénz gyűlt az összes egyházakban egy év alatt 717 frt 13 kr.

g) Új építkezések tétettek:

Ártádon a fitanítói lakon új kamarát emeltek	175 frt — kr.
B. Szentmártonban egészen új iskolát	2119 frt 53 kr.
N.-Szántón új tornyot	3500 frt — kr.
N.-Váradon a lelkész lakhoz egy új szobát	1400 frt — kr.
Összesen	<u>26086 frt 53 kr</u>

költséggel.

h) Biztosíttatnak az egyházak összesen 302,238 frt értéket s fizetnek azért évi díjat 825 frt 09 kr.

IV. Kegyes adományok.

Ártánd Nagy G. Mihály örökösei 2 frt.	frt — kr.
Mozsik Mártha családja 1 frt	3 frt — kr.
B.-Sz.-Márton többektől különböző czélokra	141 frt — kr.

Urvacsorához kenyeret adtak Mészáros Márton, özv. Vitális Imréné, Szilágyi Antal, Kis Ferencz, Dancsházi Ferenczné, Veres Imre, bort Gotfried Fábján és Veisz Sándor izraeliták 18—18 litert

Bihar. Marjai Ferencz és neje az urasztalára és szószékre vörös bársony szőnyeget készítették arany rojttal szegve 50 frt értékben; néhai Méhes Károly hagyománya 100 frt; néhai Terge László és néhai Tóth Sándorné hagyománya 10—10 frt, összesen 170 frt — kr.

Bors. Többen 28 frtot. A községi előjárók az egyház 600 frtos adósságát elengedték; Kis Bálint egy keresztes edényt ajándékozott 10 frt értékben; összesen 638 frt — kr.

Csökmő. Gyűjtés útján urasztali terütekre 300 frt — kr.

Darvas. Makra Mihály k. jegyző és neje Németi Eszter az urasztalának kenyérrel való ellátására 1 köből tisztabuzát, borra 5 frtot, összesen 15 frt — kr.

Élesd. A templom és iskolatér bekerítéséhez önkéntes ajánlatai a hiveknek 260 frt 20 kr. Balogh Mihály és testvérei orgonaalapra 40 frt. Magtár részére 10 egyháztag 5 és fél veka buzát 11 frt értékben, összesen 311 frt 20 kr.

Furia. Többektől 90 frt 94 kr és egy diszkötésű zsoltár 5 frt értékben 95 frt 94 kr.

H.-K.-Kovácsi. Sz. B. közczélra 5 frt, néhai ImreIstvánné toronyóra alapra 500 frt, összesen 505 frt — kr.

H.-K.-Pályi. Toronytető alapra a község lakosai 122 frt néh. id. Munkácsi Sándor hagyománya 10 frt. Harangjövedelem 26 frt 158 frt — kr.

H.-K.-Száldobágy. Szabó Imre 2 frt. Szabó Mihály 2 frt, Lucskay Gábor 2 frt; a lakosság az 1891-ik évi er- dővágás jövedelméből paplak-javi- tásra felajánlott 100 frtot, összesen	106 frt — kr.
H.-K.-Ujlak. A templomépítés költsé- geinek fedezésére a lakosok által be- vetett darab legelő föld terméséből bejött 1140 frt; egyesektől harang- alapra 20 frt 50 kr, Pap Sándor, Petri Lajos, Dám Józsefné 1—1 frtot, összesen	1163 frt 50 kr.
K.-Marja. Uj egyházi adóalapra egy ismeretlen 50 frt, Mezei Imre 5 frt, Sinyi Bálint örökösei 2 frt, néh. Kis Jánosné az egyház részére hagyo- mányozott 2 és fél hold földet 510 frt értékben	567 frt — kr.
K.-Szántó. Id. Molnár Istvánné 2 frt, br. Königsvarter Herman iskola épi- tésre 500 frt	502 frt — kr.
K.-Jenő. Gombos Ilona k. a. egy fe- kete terítéket adományozott a lel- készi szék elé kézimunkával, selyem- mel kivarrrva	18 frt — kr.
K.-N.-Rév. Haranglábkészítésre egye- sek	12 frt — kr.
M.-Keresztes. Többek	146 frt — kr.
M.-Telegd. Telegdi József és Lajos templomjavításra 450 frt. Jenei Olga és Ilka urnők urasztali terítőre 141 frt. Kovács József 80 frt. Sági Ist- ván 20 frt. Kovács Károly 25 frt. Kovács József 30 frt. Szepsi József 10 frt, egyesek 251 frt 46 kr.	1007 frt 46 kr.
N.-Kercki. Kertkerítésre Szabó Károly lelkész 20 frt. Mersány Elek 10 frt. Orgonaaalpra H.-K. Kovácsiban el- halt Nagy Zsuzsanna Imre Istvánné 10 frt	61 frt — kr.
N.-Szántó. Br. Königsvarter Herman	

templomépítésre 300 frt. Róth József 10 frt, Szatmári László 15 frt, Gombos Sándor 16 frt, Fekete Mátyás 1 frt. Ezen kívül Balog Sándor urasztalára kenyeret és bort adott. Harangra többen 453 frt 68 kr., összesen	795 frt 68 kr.
Nagyvárad. Többektől	53 frt 95 kr.
Nyüved. Többen urasztali pohárra 18 frt 70 kr. Rigó Ferencz az egyház részére 7 frt. Tóth Imre p.-tamási lakos 10 frtot	35 frt 70 kr.
Örvend. Juricskai Mór ur toronyépítésre 100 frt. Buzás Jánosné Kovács Klára b.-hunyadi lakos 5 frt. Kolontári János körjegyző iskolai ösztöndíjlapra 20 frt	125 frt — kr.
Paptamási. Egri Salamon 80 kr, Veisz Samu 1 véka buza 4 frtban, id. Tóth Imre 30 frt	34 frt 80 kr.
Pelbárhida. Király ő felsége 100 frt. Urasztali czélokra ismeretlen jóttevő 50 frt. Rigó Ferencz és Kis Bálint 4 frt 60 kr. Tóth Lajos p.-tamási lakos hagyománya 10 frt, Antalóczi Adolf 5 frt, Gönczi Józsefné urasztali borra 1 frt, összesen	170 frt — kr.
Pósalaka. Brachfeld Jakab iskolai czélokra 15 frt. Urasztalához kenyeret és bort adtak többen	15 frt — kr.
P.-Told. Nagy Karoly tanító	24 frt — kr.
Püspöki. Az urasztalához kenyeret és bort adott özv. Lovadi Lajosné Borsi Mária; szegény gyermekeknek könyvre Bognár Károly róm. kath. kovács 3 frt. Kabai Gáborné urasztalára való terítőt, Bugyi Sándor 5 frt	8 frt — kr.
Siter. Szabó János 1 frt, Matolcsi Im-	

réné Nagy Ilona egy diszes urasz- tali terítőt 40 frt értékben . . .	41 frt — kr.
Szalárd. Faragó Sándor 50 frt, or- gonaigazításra egyesek 30 frt 59 kr.	80 frt 59 kr.
Szt.-János. Pompa harangozásért 66 frt. Rathó István orgonaalapra 20 frt, többen 3 frt 70 kr, együtt . . .	89 frt 70 kr.
Zsáka. Szilágyi Istvánné néh. Réki Erzsébet 5 frt, néh. Szabó Gáborné Vásári Sára 5 frt, öreg Szilágyi István 1 frt	11 frt — kr.
Jákó Hodoson	2 frt — kr.
33 egyházban összesen gyült .	7397 frt 18 kr.

Kérem intézkedéseimnek s eljárásaimnak jóváha-
gyó tudomásul vételét.

Kérem továbbá a főtiszteletű egyházkerület 1891.
szeptemberi gyűlése 229. sz. határozata szerint a már
egyházi, sőt politikai lapokban is megvitatott 6-ik
egyházkerület felállításának szükségéről vélemény
alkotását s felterjesztését

Végül minthogy egyházmegyénk a tisztujítás el-
vét fentartotta s működő tisztikarát az egyházi tör-
vény vonatkozó §§-ai szerint 10 évre választotta meg
s ezen 10 év a reánk jövő 1893-ik tavaszán letelik,
ugy méltóságos egyházmegyei gondnok ur, mint az
egyházmegyei, egyházi és világi tanácsbíró urak,
egyházmegyei jegyző, ügyész, lelkész gyámoldai és
körpénztárnok, egyházmegyei könyvtárnok és levél-
tárnok urak, valamint a magam nevében is hálás
köszönetünket nyilvánítva az irántunk tanusított bi-
zalomért — lemondásunkat egyházmegyei tisztségeink-
ről ezennel bejelentem és kérem az egyházmegyei új
elnökség és tisztikar megválasztására szükséges in-
tézkedések megtételét.

Kiváló tisztelettel vagyok

Nagykerekiben, 1892. aug. 2.

Szabó Károly,
esperes.

A nagy gonddal egybeszerkesztett jelentést tudomásul véve a közgyűlés, azt egész terjedelmében a kinyomtatandó jegyzőkönyvbe felvenni határozva, a jelentés külön intézkedést igénylő részei az alábbi számokban tárgyalatván.

60. szám. Az esperesi jelentésből kifolyólag felolvasztatott a tiszántuli főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 229—1891. száma, mely a máramaros-ugocsai és felső-szabolcsi egyházmegyéknek javaslatát tartalmazza az egyházkerület kétféle osztását, illetve a hatodik egyházkerület felállítását illetőleg, a mely javaslat az egyházmegyéknek azzal a felhívással küldetett le, hogy az beható tanácskozás tárgyává tétessék.

A közgyűlés nem látja kellőleg megfontoltnak s indokoltnak e javaslatot s ezért — tekintve azt, hogy e javaslat épen azon területből óhajtja az új egyházkerületet kikerekíteni, a mely a legtöbb szegény egyházat foglalja magában, s a hol épen ez okból kifolyólag a létesítendő egyházkerület sem czélszerűen berendezett főiskolát nem tarthatna fenn, amely nélkül pedig egyházkerület nem képzelhető s a közigazgatási költségek fedezése is csak nagy megterheltetéssel történék; tekintve másrésről azt is, hogy azon szegényebb egyházak feltétlenül utalva vannak az aliföldi nagyobb és gazdagabb egyházak támogatására — az egyházkerületnek régi kerületében fentartását s ezt épen ama szegényebb egyházközségek jól felfogott érdekében hozza javaslatba.

E jegyzőkönyvi szám a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez az esperesi hivatal útján felterjesztendő.

61. szám. Az egyházmegye tisztikarának megbízatása ez év végével megszűnvén, lemondását bejelenti.

A közgyűlés megbizsa egyházi elnököt az e tekintetben szükséges intézkedések meg-

tételével, az összes tisztikar felkérte, hogy az 1893. évi tavaszi közgyűlésig — az újonnan választandó tisztikar székfoglalásáig — a hivatalos teendőket végezze.

62. szám. Felolvastatott a tanügyi bizottság jelentése a f. évi ápril és május hónapok folyamán végzett iskolalátogatásokról, mely szerint a múlt évben tapasztaltakhoz képest úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben előhaladás volt megállapítható, a mennyiben a jeles tanítók száma kettővel szaporodott, az iskolamulasztások kevesbedtek és az egyházkerület által kiadott tankönyvek kevés kivétellel mindenütt alkalmazásba vétettek.

A jelentés szerint van az egyházmegyében 38 egyházban 54 ev. ref. jellegű egész elemi iskola, három egyházban, u. m. Nagyváradon, J.-Hodoson és M.-Telegden az iskolák egészen, Élesden a leányiskola községi, K.-N.-Réven és a n.-tótfalusi leányegyházban államiak.

Az 54 iskolából I—III. osztályu 1, I—IV. osztályu 8, I—V. osztályu 13, I—VI. osztályu 32. A tantermek száma 63.

Működő tanítók: Lelkésztanító 5, rendes férfi tanító 54, ideiglenes 4, rendes nőtanító 3, összesen 63.

A tanítók közül osztályt vezet 1; 2 osztályt 8; 3 osztályt 4; 4 osztályt 13; 5 osztályt 14; 6 osztályt 23 tanító.

Csak fiukat tanít 19; csak leányokat 18; fiukat és leányokat 26 tanító.

Képesítve van mint lelkész-tanító 5; oklevéllel 32; igazolvánnyal 23; kibocsátvánnyal 3 tanító.

Állandósított tanító van 59, ideiglenes 4.

Az egyházkerület B. tanterve szerint tanít 18, C. tanterve szerint 45 tanító.

Tanesszközökkel kellőleg felszerelve van 42 iskola, hiányosan 21.

Mulasztás volt tetemes 25 iskolában, kevés 34 és semmi 5 iskolában. Mulasztásért büntetés volt 107 esetben.

Az iskolai könyvtárakban van 1344 db könyv.

Az iskolai pénztárakban van 1809 frt 56 kr.

Jeles eredményt mutattak fel iskoláikban :

Az 1-ső látogatási körben Kajcsa Lajos, Kis Lajos csökmői, Barcsai Károly zsákai és Nemes Balázs fur-tai tanítók.

a II-ik körben Kovács Gáborm.-keresztesi tanító,

a III-ik körben Engi Ferencz ártándi, Kató Ist-ván Szt.-Jánosi tanítók,

IV-ik körben Mezei Imre és Farkas Elek k.-mar-jai tanítók,

az V-ik körben Szabó László, Albisi Katalin és Grosz Janka püspökii tanítók,

VI-ik körben Telegdi Károly h.-k.-pályi tanító, végül

a VIII-ik körben Rád László örvendi tanító. Ösz-szesen 14.

Dicséretes vagy jó eredménynyel működött 16; ele-gendően 29; gyenge eredménynyel 4 tanító.

Végül kéri a tanügyi bizottság, hogy viszonya a Can. vizitációhoz szabályoztassék.

Kapcsolatban olvastatik a tanügyi bizottság vé-leménye javaslata az egyházmegye 14/1891. sz. hatá-rozatára, melyszerint a tanügyi bizottság körében működésökért napi díjat igénylő tagok számára a szükséges fedezetet a közigazgatási pénztárból óhajtja vétetni oly formán, hogy az egyházmegyei közgyü-lésre fölterjesztendő ügyiratokra vonatkozólag a ha-táridők betartatván, — ugy szintén a közgyűlési ta-nácskozási szabályok is kellőleg alkalmaztatván, az idő nyerés által megtakarítandó másnemű napidijak-ból lennének kiadva a tanügyi bizottság napidijat igénylő tagjai számára a költségek.

A tanügyi bizottság jelentését a köz-gyűlés tudomásul veszi, a bizottság viszonyá-nak körvonalozását a Can. vizitációhoz kül-döttségre bizza, melynek tagjai esperes el-nöklete mellett Szigeti Elek, Hegyesi Márton tanácsbírák, — továbbá Sulyok István, Lévai Mihály és Nánási Imre lelkészek és Kovacs Gábor s Engi Ferencz tanítók. Ugyan e kül-döttség ad vélemény jelentést a tanügyi bi-

zottság azon javaslatáról is, mely e bizottság napi díj igényeire vonatkozik.

63. szám. A segély kérvények, valamint a jákóhodosi lelkészlak építési ügyiratainak elbírálására s e gyűlés folyamán beterjesztendő véleményes jelentés adására.

Biró János és Kiss Elek tanácsbírák s előadó jegyző Csák Máté kiküldetnek.

64. szám. Olvastatott az állandó szavazatbontó bizottságnak 1892. június 30-án kelt jegyzőkönyve, mely szerint az egyházmegyei világi jegyzőségre beérkezett 40 egyházból 41 szavazat, melyből Miskolczy Ferencz élesdi főszolgabíróra adatott 20, K. Nagy Sándor törvényszéki bíróra 18 szavazat. Egy-egy szavazatot nyertek Magyar Gyula, Miskolczy Barna és Kovács József. Általános többség nem lévén újabb szavazás válik szükségessé.

Nem szavazott K.-Marja. Szavazatát időn tul küldte be Élesd.

Olvastatott ugyan ezen bizottságnak 1892. július 29-én kelt jegyzőkönyve, mely szerint 38 egyházból 39 érvényes szavazat adatott be, melyből a két jelölt közül dr. Miskolczy Ferencz élesdi főszolgabíró 23, K. Nagy Sándor törvényszéki bíró pedig 16 szavazatot nyert.

Nem szavazott Darvas, F.-Vásárhely, H.-K.-Kovácsi és Püspöki.

Dr. Miskolczy Ferencznek megválasztását a közgyűlés örvendetes tudomásul veszi, ki jelen lévén az esküt letette s hivatalát jó kívánatok között elfoglalta.

65. szám. Jóó István egyházkerületi pénztárnok értesít, hogy a zsinati költségek czimén az 1890 iki névtár szerint 46244 lélek után 462 frt 44 kr esik az egyházmegyére, mely összegnek a kerületi pénztárban mielőbb beküldését szorgalmazza.

Miután az esperes e zsinati költségeknek hivatalához leendő beküldésére körlevelében a kebelbeli egyházakat már felhívta — e tekintetben külön intézkedés nem főro-
g fenn.

66. szám. Olvastatott az esperes javaslata a K.-N.-Révi rendes és egyszemélyben missiói körlelkész megválasztási módozatára vonatkozólag, mely szerint a k.-n.-révi lelkészt, ki egyuttal missiói körlelkész is lenne — az egyházmegye elnöksége és tanácsbirói kara együttesen a 12-re kiegészítendő k.-n.-révi egyháztanácscsal választaná.

E javaslat elfogadtatván azzal a felhívással adatik ki az esperesi hivatalnak, hogy ennek czélirányos voltáról a révi egyház közönségét — úgy a presbyteriumot mint az egyházközségi közgyűlést — meggyőzvé — általa is elfogadtassa s az esetleg létrejövő egyezményt megerősítés végett a főtiszteletű püspöki hivatalhoz terjeszsze fel.

67. szám. Olvastatott ugyanannak javaslata a nagytótfalui körlelkézség felállítása tárgyában, mely szerint Nagytótfalu székhelylyel Fegyvernek, Szarkó, Kisalmás, Borzik, Kővág, Bogdán-Szovárhegy, Tataros, Kis-Tótfalu, Hagymádfalva, Csujafalva, Nadán-telek, Görbed, Köves egyháza, Csohaj es Farnos fiók-egyházak képeznék a körlelkézséget. Fentarthatásának biztosítására a Nagytótfaluban levő lakás és fekvőségen kívül szolgálna a konventtől kérendő évenkénti 500 frt segély.

Kapcsolatban van a vonatkozó községek statisztikája nemzetiség és vallás telekezet szerint.

A közgyűlés a javaslatot azzal a változtatással fogadja el, hogy miután e missiora a közigazgatási pénztárból már évekkal ez előtt kiutalni ígért 100 frt évi segélyt, — ehez s a Nagytótfaluban levő s évenként 150—200 frtot jövedelmező fekvőséghez évi 400 frt segélyt kér a konventtől.

E szám az egyházkerületi közgyűléshez pártolólág terjesztetik fel.

68. szám. Olvastatott az egyházmegye 24/1892. sz. határozatával megbízott Can. vizitációs küldöttség véleményes javaslata a pelbárthidai egyházi előljáráóság által eladni szándékolt, de a lelkész és egyházi főgondnok által megfelebbezett régi iskola

épület és telek ügyében, mely az eladást egyházközségre nézve, úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben hátrányosnak jelzi s ily érzelmű határozat hozatalra kéri a közgyűlést.

A közgyűlés a véleményes javaslatot határozottá emeli s erről a pelbárthidai egyh. előjáróságot az iratok kapcsában értesíteni rendeli.

69. szám. Olvastatott a bihari, és n.-szalontai egyházmegyék megbizottjainak a Nagyváradon felállítani czélzott protestáns nőnevelő intézet ügyében felvett értekezleti jegyzőkönyve, — mely szerint az érdekelt egyházmegyék gyűléseibez beterjeszti, hogy azok az abban foglaltaknak gyakorlati kivitele fölött tanácskozzanak s esetleg célra vezetőbb módokat ajánljanak — azonban egyelőre csakis az internatus mielőbbi felállítására törekszik.

Jelzi továbbá az értekezleti jegyzőkönyv, hogy Csák Máté, a protestáns nőnevelő intézet céljaira esetleg érkezendő pénzadományok elfogadásával s gondozásával megbizott lelkész Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok ur adományaként 70 frtot vett s helyezett el gyümölcsözőleg.

Kapcsolatban felolvastatott az intézet miként lehető felállítására vonatkozó munkálat.

A közgyűlés a nőnevelő intézet céljaira adományozott összeget hálás elismeréssel fogadja.

A munkálat érdemleges tárgyalásába azonban még most nem bocsátkozik, hanem egyházmegyénk területére egy nagy bizottságot küld ki, melynek feladata leendő a kebelbeli egyházak s egyesek érdeklődésének és áldozatkészségének felébresztése és e nagy fontosságú ügy továbbfejlesztése. A bizottság tagjai alesperes elnöklete mellett megválasztatnak az eddigieken kívül: Dr. Mikoleczy Ferencz, Telegdi József, Papszász Károly, Ertsey Dezső, Csapó Dezső, Mezey József, Deli Imre, Németi Károly, Szemes Imre, Ritoók Zsigmond, Füredi László, Serdült Bálint, Máthé Lajos, Rigó Ferencz, Rigó

Lajos, Surányi Lajos, Bögös Lajos, Kovács János, Lévai Mihály, Nánási Imre és az egyházmegye tanácsbirói kara.

70. szám. Olvastatott az ügyészi jelentés az egyházmegye 116/1891. sz. határozata alapján a m.-telkii belhivatalnokok legelő adóügyében, mely szerint a belhivatalnokok — lelkész és tanító — legelőadót fizetni tartoznak; és pedig a tanító úgy mint más községi lakos a közös legelő használatáért, a lelkész pedig saját elkülönített 18 holdnyi legelőterületéért.

A közgyűlés az ügyészi véleményes jelentést elfogadja. És minthogy a m.-telkii lelkészi legelőnek a közlegelőbe olvasztását meg nem engedheti — utasítja az ez idő szerinti m.-telkii lelkészt és presbitériumot, hogy ezen elkülönített lelkészi legelőnek térkép és telekkönyv szerinti kiszakasztása iránt a községi előjáráságnál tegyenek lépéseket, azt lehetőleg közegyetértéssel eszközöljék s ha ez irányu eljárásuk eredményhez nem vezetne — tegyenek jelentést az egyházmegyei közgyűléshez.

E szám az iratok kapcsában a m.-telkii egyházi előjáráságnak kiadandó, valamint az ottani községi előjáráság is értesítendő leszen.

71. szám. Felvétellett az egyházmegye 54/1892. sz. határozatával a p-ujlaki egyház előjáráságához visszaadott belhivatalnoki mustváltság, illetve tandíj-mustváltság ügye. A mindkét fél részéről elfogadott megállapodás szerint mustváltság ezimen fizet minden — a szőlőhegyen fekvő földterület után minden földdel bíró gazda évenként november 15-re 50 krt, mely $\frac{2}{3}$ -ban a lelkészt $\frac{1}{3}$ -ban pedig a tanítót illeti. Ugyanezen megállapodás szerint az eddig tandíjmust ezimen szerepelt javadalom egyedenként 1 frt 20 krban váltatik meg. — A beadvány jelzi, hogy a megnevezettek, kívül — többszörös hívás után sem lehetett több egyháztagot e gyűlésre összegyűjteni.

A közgyűlés az egyességet elfogadja, megerősíti s véglegesítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjesz-

teni rendeli, miután az alaki hiányokra vonatkozólag a közgyűlésen jelenvolt p.-ujlaki képviselőktől meggyőződést szerzett a felől, hogy a megállapodhatásra szükséges egyháztanácsai és egyházközségi közgyűlések szabályszerűen lettek meghirdetve.

72. szám. Az egyházmegye 25/1892. sz. határozatával a toronyépítésre vonatkozó ügyiratok pótlása végett az örvendi egyház előjáróinak visszaadott felterjesztvénye a hiányok pótlásával újból felterjesztetvén.

Helyben hagyatik.

73. szám. Felvétellett ugyanazon egyházközségnek a must váltság tárgyában tanítójával kötött egyezménye, mely szerint minden pár-párbér czimen fizet a tanítónak 4 liter must helyett 36 krt; minden iskolás fizet 10 liter must helyett tandij czimen 90 krt; E megállapodás 5 évre történik.

A közgyűlés ez egyezményt 5 évre jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

74. szám. Hevesi Gáspár és Szatmári Mihály fegyűi lakosok az iránt folyamodnak a közgyűléshez, hogy az ottani ev. ref. egyházközségtől vett ingatlanokat nevökre telekkönyveztetthessék.

A folyamodványt mellékleteivel együtt a közgyűlés az egyházmegye ügyészének azzal adja ki, hogy véleményes javaslatát a jövő tavaszi közgyűléshez terjessze be.

75. szám. Olvastatott a révi missiói körlelkésznek a missiói körben végzett munkáról szóló harmadik negyedévi jelentése, melyben tudatja, hogy miután a missiói körlelkézség a révi lelkézséggel összeesatolva lett, a vasárnapi istenitisztelet csak Réven és N. Báródon tartható meg. de már Remeczen ez a vasuti összeköttetés miatt lehetetlen. Továbbá néhány vallásséreلمي ügyet tár fel. melyekre nézve az egyházmegye intézkedését kéri ki.

A lelkiismeretes gondozásról tanuskodó jelentést a közgyűlés elismeréssel veszi tudo-

másul. A Remeczen tartandó istenitisztele-
tekre vonatkozólag a missiói lelkészt utasítja,
hogy e célból igyekezzék minden lehető-
megtenni, felhasználván az ottani munka-
szüneti- és ünnepnapokat.

A vallássérelmi ügyek között a Topai
Flóra elkeresztelési ügyében benyújtott 22—
1891. sz. felebbezésének a vall. és közokt.
m. kir. miniszterium által azon okból lett
visszautasítását, hogy „*az elkeresztelést végrehaj-
tott lelkész már elhalt,*” — mint sérelmest, —
a mennyiben az anyakönyvi kivonatnak ille-
tékes helyre leendő áttételéről nem intézke-
dett — e főt. egyházkerületre elégtételszer-
zés végett felterjeszteni határozza. Mely
utóbbi célra e határozat elnökséggel jegyző-
könyvi kivonatban közöltetik.

76. szám. Felvétellett a 63-ik számú határozattal
kiküldött bizottság jelentése a j.-hodosi egyház lel-
készi lakának újból építésére vonatkozólag.

Miután a bemutatott terv és költségve-
tés szerint 1562 forintba kerülő építkezésre
az egyháznak 1190 frt készpénze s 100 frt
ajánlata van, s a hiányzó 250—270 frtot ki-
vetés útján könnyen beszerezhetőnek mondja
az egyháztanácsi és községi közgyűlés, — a
tervbe vett építkezés helybenhagyatik, s fel-
sőbb jóváhagyás végett a főt. egyházkerü-
letre felterjesztetik

77. szám. Ugyan e bizottság előterjeszti a k.-n.-
révi egyház kérvényét, a mely szerint templomának
s tornyának kijavítására egyezerszáz forint segélyt
kér az országos egyházi közalapból.

Miután a 2159 frt 02 krba kerülő épít-
kezés költségeire e valóban szegény és mis-
siót teljesítő egyház a maga erejéből mint-
egy 1059 forintnyi összeget ígér előállítani,
tekintettel arra, hogy templomot s paplaka
valóban igen elhanyagolt, sőt veszélyes álla-
potban van, holott épen legujabban a révi

missió központjává is tétetett, a lehető legnagyobb segélyre melegen ajánltatik.

78. szám. A fugyii egyház, templomának belső berendezésére kér 244 frt 50 kr segélyt a közalapból.

Miután a kért célra a közalap nem segélyez, — folyamodó egyház kérelmét nem találja egyházmegyénk felterjeszthetőnek.

79. szám. A darvasi egyház templom- és lelkész-lak javításra kér 350 frt segélyt a közalapból.

Tekintettel arra, hogy az egyházközség lakosai a közelebbi évek alatt szenvedett sok elemi csapások miatt teljesen elszegényedtek, s az egyháznak magának vagyona teljességgel nincs, sőt adóssággal küzködik, ujabban pedig egy vihar alkalmával a vilámcsapás a templomot s tornyot nagy mértékben szétrombolta, kétszáz forint segélyre ajánltatik.

80. szám. Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész szenvedett káraitra hivatkozással 300 frtnyi segélyt kér a közalapból.

Miután folyamodó alig néhány héttel ezelőtt, jégverés által mondhatni teljes jövedelmét elveszítette, pedig az 1887-ben árvíz által szenvedett nagy veszteségeit is még mindig érezi: a kért segélyre ajánltatik.

81. szám. Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkész államsegély jutalékban való részesítésért folya-modik.

Felhozott indokai, nevezetesen régen-tartó betegeskedése, nagy családjával szemben csekély jövedelme, s gyermekeinek neveltetésére áldozott nagy kiadásai ismeretese-k lévén — államsegélyre ajánltatik.

82. szám. Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész 100 államsegélyért folya-modik.

A közelebbiről minden vetését tönkre-tett jégeső által szenvedett csapás miatt mod-hatni egész évi jövedelmétől elesett lelkész segélyre ajánltatik.

83. szám. Jázsa Gábor pósalakai lelkész 50 frt segélyt kér a rendkívüli államsegélyből.

A csekély jövedelmű nagy családú lelkész, ki két gyermekét felsőbb iskolában taníttat, segélyre ajánltatik.

84. szám. A fugyii egyház templomának belső berendezési költségeire 100 frt segélyt kér a ref. segélyegylettől.

Miután folyamodó egyház csekély népessége, a Körös gyakori áradásai s főként a filoxera pusztításai miatt elszegényedvén, saját erején a templom teljesen elrongyolott belső berendezését ujítani nem tudja, a kért száz forint segélyre ajánltatik.

85. szám. A b.-szentmártoni egyház templom tetőjavításra 80 frt segélyt kér a ref. segélyegylettől.

Tekintve, hogy e kis egyház az újabb időben sok építkezéseket tett, s mintegy 5—6 ezer forintnyi költséggel, melyet legnagyobb részben saját erejéből állított elő, — templomát, lelkészlakát, iskoláját kinyitatta s javíttatta s e ténykedései közben teljesen kimerült, — most vihar által megromgált templomának tetőzetét akarván újból helyreállítani, a kért nyolczvan forint segélyre ajánltatik.

86. szám. A darvasi egyház templom s toronytető javításra 100 frt segélyt kér a ref. segélyegylettől.

A szegény egyház vihar által megromgált templomának s tornyának kijavíthatása végett — azon esetben, ha a közalaptól ugyan e célra kért segélyben egyáltalában nem részesítenék, — segélyezésre ajánltatik.

87. szám. Olvastatott Doma Gyula fugyii lelkész kérvénye, melyben a Hager Miklós volt fugyii, jelenleg darvasi lelkész által az 1891. év február havában felvett 27 frt 50 krnyi államsegély visszautalását kéri azon alapon, hogy a volt fugyii lelkész már egy hónappal a pénz felvétele után darvasi lelkésszé választatott, s két hó múlva új állomását el is foglalta.

Miután a szóban forgó államsegély Hágger Miklós nevére utaltatott ki annak idejében, mi tehát egyenesen annak a lelkésznek személyét illette, a kinek javára adományozva lett: — folyamodó kérelmének hely nem adathatik. Miről Doma Gyula lelkész jkönyvi kivonaton értesítettik.

88. szám. Olvastatott az ártándi egyház kérelme az iránt, hogy a templom s torony építési költségeinek fedezésére, a mintegy 50 köbölnyi magtár alapból, mintegy 6 köböl eladható legyen.

Tekintettel arra, hogy a takarékmagtár jövedelmei annak idején a templom megújítási költségek fedezésére felhasználandóknak tüntették ki, az egyház kérelme szerint a kívánt mennyiségnek eladása a tak. magtári alapból engedélyeztetik. Miről a folyamodó egyház végzésileg értesítettik.

89. szám. Nagy Sándor váncsodi lelkész kéri az emei közgyűlést, hogy számára a m.-peterdi főkegyházban lakó ev. ref. hivek gondozására — mint missiói munkáért — az országos egyházi közalapból bizonyos évi járulékot eszközöljön.

Tekintettel arra, hogy a csekély fizetésű, nagy családú és sok csapással súlytott lelkész a m.-peterdi hivek gondozását a saját költségén s erején nem teljesítheti s ebben őt szegény egyháza sem segíyezheti; holott pedig a m.-peterdi gör. kel. és róm. kath. lakosok közt élő, sok csábitgatásnak kitett hivek lelki gondozás nélkül csakugyan nem hagyhatók, folyamodó lelkész legalább az utazás költségeinek megtérítése tekintetéből évi 50 forint segélyre ajánlatik, mely czélból kérvénye a főt. egyházkerület útján a főt. és mltgs konventhez eme végzés kapcsán elnökség által felterjesztetni határoztatik. Miről folyamodó lelkész végzésileg értesítettik.

90. szám. Váry János volt révi lelkész neje Pap Gizella, úgy a maga, mint két éves fia Ferencz ne-

vében kéri az egyházmegyét, hogy reszükre az emei gyámintézetből kiadatni szokott gyámdíjat utalványozni kegyeskedjék.

A közgyűlés a gyámszabályok 20. §-a értelmében a gyámdíjat a férj elmozdításának idejétől, f. évi ápril 28-ik napjától számítva utalványozza, s a gyámpénztárhoz utasítja, hogy folyamodók részére a kiutalt gyámdíjat a szokásos utólagos részletekben mind addig szolgáltatassa ki, míg az elmozdított férj más alkalmazást nem nyer, vagy a gyámszabályok értelmében más, a gyámdíjat beszüntető körülmény fel nem merül. — Miről a folyamodó és a gyámpénztárnok jkönyvi kivonaton értesíttetnek.

91. szám. Karácsony Imre k.-n.-révi időközi lelkész az egyháztanács által 26 egyháztagnál elengedett párbér-összeg kárpótlása fejében 83 frt 18 krnyi évi összeget kér a révi missiói alap kamataiból.

Miután a közgyűlés a révi helyi viszonyokkal nem ismerős annyira, hogy e tárgyhoz azonnal hozzá szólhasson; de meg mert a révi lelkészi állomás az ugyanottani missiói állomással épen most lett összezsátolva, a viszonyok tanulmányozására s a révi lelkészi díjlevél fizetési tételeinek átvizsgálására s e tekintetben véleményes jelentésüknek a következő emei gyűlésre leendő betérjesztésére Biró János egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírók felkérletnek, a kik is tekintettel a révi egyház szegény vóltára, e küldetésüket díj nélkül teljesíteni szívesen ígértek. — Miről folyamodó és Biró János tbíró a kérvény kapcsán végzésileg értesíteni határozzatik.

92. szám. Olvastatott Kálmán Béla vancsodi s. lelkész kérvénye az iránt, hogy miután ő az egyházmegye kebeléből távozik, az általa, mint nyüvedi idk. lelkész által befizetett 32 frt gyámoldai illetékből 12 frt visszautaltassék s egyszersmind a 40 frtról szóló kötelezvénye is adassék vissza.

Miután folyamodó gyámoldai tartozásának miként leendő kiegyenlítésére vonatkozólag az emei közgyűlés 48—1892. sz. alatt már határozott; de meg folyamodó kérelmének a vonatkozó alapszabályok 16. §-a értelmében semmi alapja sincs; kérelmének hely nem adathatik, s folyamodó a 48. sz. határozathoz leendő alkalmazkodásra utasítatik. — Miről folyamodó jkönyvi kivonaton értesítettik.

93. szám. Olvastatott a temesvári ev. ref. egyház segélykérvénye, melyben templomának felépíthetése céljából adakozásra, illetőleg adományok gyűjtésére hívja fel egyházmegyénket.

A közgyűlés tekintettel arra, hogy ily gyűjtőívek egyházmegyénk minden egyházához, sőt több magánosokhoz is küldettek, a gyűjtést nem tartja eredményezőnek; hanem a szent célra az egyházmegye közpénztárából öt forintot utalványoz. Egyszersmind azonban az egyes egyházakat felhívja, hogy saját ivaiban a nemes cél érdekében minél nagyobb összegeket gyűjteni buzgólkodjanak.

— Miről emei közpénztárnok végzésileg értesítettik.

94. szám. A lelkesjelölő bizottság működési időtartama lejárván, az esperes újabb választásra hívja fel a közgyűlést, azon figyelmeztetéssel, hogy sorrend szerint ezuttal két világi s egy egyházi rendes, egy világi s két egyházi póttagra történik a szavazás.

A szavazás azonnal elrendeltetvén, szavazatszedő bizottsági tagokul Hegyesi Márton tanácsbíró elnöklete alatt Nádudvari Lajos tanácsbíró és Csák Máté jegyző kiküldetnek. Kik is küldetésükben eljárván jelentik, hogy a beadott 20 szavazat közzül szavazatot kaptak egyházi részről Nádudvari Lajos 17, Biró János 16, Csillag Lajos 15, Szigeti Elek 7, Szemes László 5, a világi részről: Kiss Elek 17, Hegyesi Márton 15, Miskolczy Árpád 11, Papszász Károly 8, Me-

zey Mihály 6 és Dr. Fazekas Imre 2 szavazatot. Minélfogva a közgyűlés azon előleges megállapodásához képest; hogy a viszonylagosan legtöbb szavazatot nyerők leendének a megválasztottak; rendes jelölőkül Nádudvari Lajos, Kiss Elek és Hegyesi Márton, póttagokul pedig Biró János, Csillag Lajos és Miskolczy Árpád tbirókat jelenti ki; miről nevezettek végzésileg értesítettnek.

95. szám. A jegyzőkönyvek hitelesítésére kiküldettek:

Ritoók Zsigmond gondnok, Hegyesi Márton, Kiss Elek tanácsbírák és Sulyok István nagyváradai lelkész.

A bihari ev. ref. egyházmegyei bíróság 1892. évi augusztus hó 3-án Nagyváradon tartott gyűlésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond* egyházmegyei gondnok elnökletei alatt:

Biró János, *Csillag Lajos*, *Nádudvari Lajos*, *Szigeti Elek* és *Szemes László* egyházi, — rovábbá *Hegyesi Márton*, *Kiss Elek* és *Miskolczy Árpád* világi tanácsbírák, ez utóbbi ugy is mint jegyzőkönyvvezető, végül dr. *Fazekas Imre* egyházmegyei ügyész.

3. szám. *Bedő Károly* csatári ev. ref. lelkész részéről *Lengyel Károly* és *Fazekas Lajos* ottani tanítók ellen emelt és a f. évi 49. sz. egyházmegyei végzéssel fegyelmi bíróság elé utalt panasz tárgyalását egyházi elnök megnyitván, — *Hegyesi Márton* megbízott előadó az ügy állását szóval előterjeszti, részletesen ismertetvén, miként az 1890. ápril 10-én 1. sz. alatt hozott egyházmegyei bírósági végzéssel tárgyalt ezen fegyelmi panasznak három vádpontja van, jelesen vádoltatik:

1-ször *Lengyel Károly* fitanító a *Régényi Julián*-nával állítólag folytatott tiltott szerelmi viszony és erkölcstelen magaviselet miatt.

2-szor ugyancsak *Lengyel Károly* hivatali hanyagság és panaszló lelkész elleni tiszteletlenség miatt.

3-szor végezetre ugy *Lengyel Károly* fitanító valamint *Fazekas Lajos* leánytanító alaptalan vádaskodás, illetve rágalmazás miatt.

Az egyházmegyei bíróság az ítélethozatalt a már akkor folyamatban levő bűnvádi ügyben hozandó világibírósi ítélet jogerejüvé emelkedése idejére ha-

lasztotta el, a mennyiben most már panaszló lelkész a panaszlottakat elmarasztaló jogerős világi bírósági ítéletet bemutatta az egyházmegyei bíróság által is érdemileg elintézhető ezen ügy.

A tárgy ismertetésére szolgáló összes ügyiratok felolvasása után felhivattak ugy panaszló, valamint panaszlottak esetleges szóbeli előterjesztések megtételére.

Mire panaszló Bedő Károly lelkész kijelenti, miként az 1. és 2. pont alatt Lengyel Károly ellen emelt panaszaitól eláll és azokat ítélethozatal tárgyává tétetni nem kívánja, ellenben ugy Lengyel Károly, valamint Fazekas Lajos ellen az alaptalan rágalmazás miatt emelt vádját továbbra is fentartja, ragaszkodását jelentve ki ezen vádra vonatkozólag a panaszkervényében és a vizsgálat során előadottakhoz, nevezett tanítókat jelenlegi állásukról az ő és egyháza békéje érdekében elmozdítani kéri.

Panaszlottak ez alkálommal is előterjesztik, hogy ők nem kérték a lázító prédikáció miatt a lelkész ur feljelentését és ezt a körjegyző tudtok nélkül tette és lelkészüket irányukban rossz indulattal vádolta, — kéri felmentetésüket.

Ezek után a bíróság Szemes László egyházi és Kiss Elek világi tanácsbíróknak, mint eljáró vizsgáló bizottsági tagoknak kihagyása mellett Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöksége alatt Biró János, Csillag Lajos, Szigethy Elek és Nádudvari Lajos egyházi, továbbá Hegyesi Márton és Miskolczy Árpád világi tanácsbírákból megalkulván, visszavonult és az egyházi törvénykezési rendtartásban előirt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

Itélt:

Lengyel Károly csatári ev. ref. fitanító és Fazekas Lajos csatári ev. ref. leánytanító az egyházas tekintélyt lealacsonyító és a tanítói állás méltóságát sértő magaviseletért az egyházi törvények 257. §-ának b) pontjában említett fegyelmi vétségben vétkesnek mondatnak ki s ezért mindketten az egyházi törvények 246. §-ának e) pontja értelmében azon helyről

hivatalból való elmozdításra ítéltetnek, egyszersmind az ezennel 16 frt 15 krban megállapított vizsgálati költség egyetemleges viselésében elmarasztatnak, kötelesek lévén ezen összeget jelen ítélet jogerejüvé emelkedésétől számítandó 15 nap alatt az azt előlegező egyházmegyei közpénztárba végrehajtás terhe mellett befizetni.

Elölnevezett panaszlott irányában emelt 1-ső és 2-ik vádpontok tekintetében ítélethozatal szüksége fenn nem forog.

Indokok :

1-ör. A budapesti m. kir. ítélő táblának 1891. évi január 19-én 48265—1890. sz. alatt hozott és a m. kir. Curia által 1892. évi január 21 kén 4140—1891. Bf. sz. a. helybenhagyott s így jogerejüvé emelkedett ítélet szerint panaszlottak mindketten a panaszló lelkész becsületbeni megsértéséért bűnösöknek mondattak ki és fejenként behajthatatlanság esetén egy napi fogházzal helyettesítendő 10 frt pénzbüntetésre és az eljárási költség megfizetésére ítéltettek.

Ezen jogerős világi bírósági ítélettel, melynek felülvizsgálatába bocsátkozni ezen egyházmegyei bíróság magát hivatva nem érezheti, — kétségtelenül be van igazolva, hogy nevezettek lelkészek felől oly tényt állítottak, mely valóság esetén őt nem csak a megvetésnek, hanem bünyenítő uton való elítéltetésnek is tette volna ki, s a mennyiben ezen bűnös cselekményt épen lelkészek, egyházi és hivatali előljárójok irányában követték el, ezen nagy beszámítás alá eső súlyosbító körülménynél fogva az említett fegyelmi vétségben vétkesnek kellett őket kimondani, és reájok az egyházközség jövőbeni belbékéje érdekében az azon helynöki hivatali elmozdítást alkalmazni.

2-ör. A Lengyel Károly ellen erkölcstelen magaviselet és hivatali hanyagság miatt emelt vádak, — melyek egyébiránt az eljáró vizsgáló küldöttség által is alaptalanoknak vannak véleményezve — az ügy jelenlegi tárgyalása közben panaszló lelkész által visszavonotván, ezek tekintetében ítélethozatal szükségét az egyházmegyei bíróság nem látta.

3-or. Miután panaszlottak fegyelmileg vétkesnek mondattak ki, a vizsgáló bizottság részére megállapított napi és fuvardijakban egyetemleges kötelezettséggel elmarasztalandók voltak.

Az ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes bizatik meg.

Mely ítélet az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, abba panaszló lelkész szóval belenyugvását jelentette ki, panaszlottak pedig ellene felebezést jelentvén, kérik az ítéletet velök írásban közölni, mihezképest az Lengyel Károlylyal, panaszlott társa nevében is közöltetni rendeltetik, s egyszersmind szóval tudtokra adatik, miként jogosítva vannak felebezési indokaikat a kézbesítéstől számított 15 nap alatt az espereshez beadni.

Végül ezen ítélet kivonatban Szabó Károly esperesnek és Nádudvari Lajos közpénztárnoknak is kiadatni határoztatik.

4-ik szám.

A Szokolay József pusztajlaki ev. ref. lelkész ellen Győri Sándor és társai p.-ujlaki lakos egyháztagok által emelt fegyelmi panaszok tárgyalását egyházi elnök megnyitván, Miskolczi Árpád megbízott előadó az ügyet előterjeszti. ismertetvén a panaszkervényben előadott 11 vádpont mindenikét azzal, hogy panaszlók lelkészüket azon egyházközségből elmozdítani kérik és 50 frt vizsgálati költséget esperes urhoz előlegesen beküldöttek.

A Nádudvari Lajos egyházi és Hegyesi Márton világi egyházmegyei tanácsbírák, mint a vizsgálat teljesítésével megbízott küldöttségi tagok által 1892. évi július 24-én felvett vizsgálati jegyzőkönyv és a vonatkozó iratok felolvasása után elnökség felhívta a panaszosok képviselőjében megjelenő Győri Sándort esetleges szóbeli előterjesztésének megtételére, ki is e jogával élve a kérvényben és a vizsgálat során a panaszosok részéről előadottakhoz ez alkalommal is ragaszkodását fejezte ki.

Panaszlott a vizsgálat megtartása után pótlólag beadott kérvényében kéri egyfelől ezen ügy bírósági

tárgyalásán meg nem jelenését tudomásul venni, — másfelől pedig Kiss Elek egyházmegyei világi tanácsbíró urat a bírósági tagok közül kihagyni azon okból, mivel az 1886-ik évben főszolgabírói minőségében a p.-ujlaki nazarénusok ellen foganatosított vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet panaszosok használatára kiadta s így érdekeltnek látszik.

Ezek után a bíróság a fentnevezett vizsgáló bizottsági tagoknak és a reá hivatkozás miatt az ítélet hozatalbani részvételtől önként visszalépő Kiss Elek világi tanácsbíráknak kihagyása mellett Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Szigeti Elek egyházi- és Miskolczy Árpád világi tanácsbírákból megalakulván, visszavonult és az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

Ítélt:

Szokolay József pusztajlaki .ev. ref. lelkész ellen az egyházi törvények 257. §-ának *h)* pontja alatt elősorolt fegyelmi eset, t. i. az egyházas tekintélyt lealacsonyító és a lelkészi állás méltóságát sértő magaviselet a panaszlevélben 4, 8. és 11. pontok alatt felhozott cselekmények által beigazolva lévén, vétkesnek mondatik ki és az egyházi törvények 246. §-ának *a)* pontja értelmében intésre ítéltetik, — egyszersmind és ezennel 20 frt 80 krban megállapított vizsgálati költség viselésében elmarasztaltatik, köteles lévén ezen összeget jelen ítélet jogerejüvé emelkedésétől számítandó 15 nap alatt az egyházmegyei közpénztárba befizetni, az egyéb fegyelmi esetekre vonatkozó panaszok terhe alól felmentetvén.

Indokok:

1-ör. A panaszlevél 4 pontjában említett vádpont, t. i. Bódizs János egyháztag és községi főbíró irányában az 1891. évi okt. 24-én használt tisztességtelen és sértő kifejezés kétségtelenül be van igazolva az élesdi kir. Járásbíróságnak 1892. évi január 22-én 246—1892. Bf. sz. a. hozott és jogerejüvé emelkedett

azon ítéletével, mely szerint panaszlott lelkész becsületsértés vétsége miatt behajthatatlanság esetén egy napi fogházra átváltoztatandó 10 frt pénzbüntetésre és 8 frt eljárási költség megtérítésére ítéltetett.

Továbbá a vizsgálat eredményével be van igazolva, hogy az 1891. év tavaszán történt marhalevelváltás alkalmával a panasz 8-ik pontjában foglalt tisztességtelen kifejezést használta és azon előadása, hogy azt nem a polgári előjárókra, hanem felhevült állapotában azon küszöbre, melyben megbotolva elesett, vonatkoztatta, illetve értette: csak enyhíti, de egészen nem mentheti kifejezésének használatát.

Végül nem csak a vizsgálat eredménye, hanem panaszlott lelkész beismerése által is igazolva van a panaszlevél 11-ik pontjában említett azon vád is, hogy az 1891. év nyarán papi becsületére adott szava ellenére, a templom háta megett levő telkére a harangozói lakot felépíttetni nem engedte.

Miután semmi szükség sem forgott fent arra nézve, hogy lelkészi becsület szavának lekötése mellett tegye a szóban forgó ígéretet, és ha megtette, lelkészi állásának méltósága annak beváltását vonta volna maga után, — ugy ezen mint az előbbeni két pontban említett viselkedése által az egyházi törvények 257-ik §-ának h) pontja szerint minősített fegyelmi vétséget követte el.

2-ik. A panasz levél első pontjában panaszlók által csak általánosan emelt és itten részint a több, vád pontokkal beigazolni szándékolt vád alól, hogy a nazarenizmus terjedésének panaszlott lelkész botrányos viselete az oka, továbbá a 7-ik pontban ör. Szilágyi Lajos községi esküdt irányában az 1889. év ápril havában állítólag használt sértő kifejezés vádja alól bizonyíték hiányában panaszlott lelkész felmentendő.

3-or. A panasz levél 2-ik pontjában s Bogár László ur házánál 1886. évi január 16. án történt baptista összejövetelen való illetlen viselkedése, — a 3-ik pontjában a Szegedi Miklós házánál 1886. évi Január 17-én tartott baptista gyülekezeten történt illetlen viselkedése, — az 5. és 9. pontjában a vásár-

napi munkaszünet nem kellő megtartása, — a 6-ik pontjában néhai Bernát Ágnesnek az 1885-ik évben halotti beszéddel el nem temetése, végül a 10. pontjában d. Bódis Lajos, Jakab Sándor és Jerémiás Lajosnak a templomba panaszlott lelkész miatt rég óta nem járása tekintetében felhozott vádak az elévülés indokából beszüntettetnek, mert az egyházi törvények 307. §-a értelmében még a legsúlyosabb büntetést t. i. a hivataltóli végleges megfosztást maga után vont fegyelmi esetnél is beszüntetendő a fegyelmi eljárás, ha a feljelentésig 3 év eltelt, — a most említett cselekmények pedig még bebizonyítás esetén is kisebb foku fegyelmi büntetés és elévülési fokozat alá estek volna.

4-er. Enyhítő körülményül vétetett a büntetés kiszabásainál panaszlott lelkésznek 44 évig tartó lelkeszi működése, 72 éves magas kora és ezen előre haladott korával járó heves természete.

5-ör. Miután panaszlott fegyelmileg vétkesnek minősített cselekményeket követett el, a vizsgáló bizottság részére megállapított napi és fuvar költségekben elmarasztalendő volt.

Az ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes bizatik meg.

Mely ítélet világi elnök által az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, panaszlók képviselője azt írásban közölni kéri. Mihez képest az panaszlók nevében Győri Sándor p.-ujlaki lakos egyháztaggal és a meg nem jelent panaszlott lelkész Szokolay Józseffel, — azon megjegyzéssel, miként a kézbesítéstől számítva 15 nap alatt jogositva vannak az espereshez felebbezési indokaikat beadni, — írásban közölni rendeltetik.

Végül az ítélet kivonata Szabó Károly esperessel és Nádudvari Lajos közpénztárnokkal is közölni.

Betűsorozatos tárgymutató

az 1892. augusztusi egyházm. közgyűlés jegyzőkönyvéhez.

	Szám
Ártánd egyház takarékmagtári tőkéjéből adósságtörlesztésre eladhat	88
B.-Szentmárton temploma javítására 80 frt. ref. segélyegyleti segélyre ajánltatik	85
Bokros Benedek lelkész rendkívüli államsegélyre ajánltatik	81
Darvas egyház temploma és lelkészlak javítására, 200 frt közalapi segélyre ajánltatik	79
Darvas egyház temploma s lelkészlak javításra, ref. segélyegyleti segélyre ajánltatik	86
Doma Gyula lelkész kérvénye elődétől államsegély illetékért nem teljesítettik	87
Egyházkerület (6-ik) felállítása nem kívántatik	60
Egyházmegyei egész tisztikar lemondása elfogadtatik s az új választás eszközzésével esperes megbizatik	61
Esperes időszaki jelentése	59
Esperes a tanügyi bizottság viszonyait körvonalozó bizottság elnöke	62
Fazekas Imre dr. egyházmegyei ügyésznek fugyi-i Hevesi G. és Szatmári M. ingatlan átíratása iránti kérvénye kiadatik	74
Fugyi egyház temploma belső berendezésére közalap segélyre nem ajánltatik	78
Fugyi egyház ugyanarra a célra a ref. segélyegylethez 100 frtra ajánltatik	84
Hegedüs Ferencz lelkész 300 frt közalapsegélyre ajánltatik	80
Ugyanaz rendkívüli államsegélyre ajánltatik	82
Jákóhodosi lelkészi lak építés jóváhagyatik	76
Józsa Gábor lelkész 50 frt rendkiv. államsegélyre ajánltatik	83

	Szám
Kálmán Béla s. lelkész gyámoldai tartozása el nem engedtetik	92
Karácsony Imre missziói lelkész 3-ik negyedévi jelentése vallásszérelmi része az egyházkerületre felterjesztetik	75
Karácsony Imre kérvénye az elengedett párber megtérítése iránt, valamint a k.-n.-révi lelkész díjlevél átvizsgálása Biró János és Hegyesi Márton küldötteknek kiadatik	91
Képviselők igazoltatnak	57
Körös-Nagyrévi rendes és missziói lelkészválasztásra tett esperesi javaslat elfogadtatik	66
Körös-Nagyrév templom és lelkészlak javításra a lehető legnagyobb közalapsegélyre ajánltatik	77
Lelkészjelölő bizottság megválasztatik	94
Mezőtelki-i legelőügy rendeztetik	70
Miskolcz Ferencz dr. egyházmegyei jegyzővé választatik	64
Nagy Sándor váncsodi lelkész a m.-peterdi missio teljesítéséért 50 frt közalapsegélyre állandóan ajánltatik	89
Örvéni toronyépítési ügy jóváhagyatik	72
„ mustváltság a tanító fizetésében a kerületre felterjesztetik	73
Pappszász Károly tanácsbíró a gyűlésről elmara- dását igazolja	58
Ritoók Zsigmond 70 frt adománya a prot. felsőbb nőiskolára köszönettel fogadtatik	69
Prot. felsőbb nőnevelő intézet ügye esperes el- nöklete alatt egy nagy bizottságra bizatik	69
Puszt-Ujlaki mustváltság elfogadtatik s a kerü- letre felterjesztetik	71
Tanügyi bizottság viszonyainak körvonalozására esperes elnöklete alatt bizottság neveztetik ki	62
Temesvári egyháznak templomépítésre a közpénz- tárból 5 frt adatik	93
Tóthfalvi (nagy) körlelkészseg felállítására 400 frt segély kéretik	67
Zsinati költségek az 1890. évi lélekszám szerint fizetessenek	65

	Szám
Váry Jánosnének a lelkészgyámoldai segélydíj kiadatik	90

Birósági ügyek.

Bedő Károly csatári lelkész panasza Lengyel Károly és Fazekas Lajos tanítók ellen — a tanítók hivatalukból onnan elmozdittatnak .	3
Puszt-Ujlaki Győri Sándor és társai panasza Szokolay József lelkész ellen	4

